

PUNSKE VOJNE

Kartagino, mesto v S Afriki z veliko kolonijami, je presenetila novica, o Z italijanski obali. Govorilo se je, da je dobila vasica ob Tiberi dobila nenadoma veliko oblast, da je postala voditeljica vseh latinskih plemen v osrednji Italiji in da misli trgovati po sicilski in J francoski obali. Takega tekmeča Kartagina ni mogla trpeti. Poleg tega, pa je bil povod za prvo Punsko vojno tudi žitorodna Sicilija.

PRVA PUNSKA VOJNA (264 – 241 pr.Kr)

V prvi Punski vojni, so se Punci (PUNEC – »poenicus«, temnokožec, Feničan) kot so jih imenovali Rimljani in Rimljani, spopadli za oblast nad Sicilijo. Ker je Sicilija otok, so se bojevali večinoma na morju, česar pa do nedavnega Rimljani niso poznali, saj niso poznali ladij. Na njihovo veliko srečo, pa je nekega dne pri njih nasedla kartažanska ladja. Po modelu te ladje, so za gradnjo njenih kopij, zapravili ves denar. Sprva je že izgledalo da zmagujejo izkušeni pomorščaki – Kartažani, ko so rimski gradbeniki izumili ladje s pomičnimi mostovi na palubah. To jim je omogočalo, da so preko mostov poslali pehoto v napad na sovražne ladje. Preko njih je nato pehota napadala sovražne ladje. S pomočjo takih ladij, so Rimljani hudo porazili Punce. To se je zgodilo leta 241 pr.Kr pri Milah. S tem letom postane Sicilija rimska provinca, Kartažani pa so prosili za mir.

ČAS : 264 – 241 pr.Kr

PROSTOR : Sicilija in njene obale

VZROK : Oboji so si hoteli zagotoviti prevlado v Sredozemlju

POSLEDICE : Vojna med Punci in Rimljani

DRUGA PUNSKA VOJNA (218 – 201 pr:Kr)

Povod za to vojno, je bila sprva Španija, na katero so se naselili Punci, kar pa Rimljanom ni ugajalo. Ker so jo hoteli Rimljani zavzeti, je to razburilo Kartažane, še posebej Hanibala, sina Hamilkar-ja Barkas-a. Hanibal je popenil in se s številno vojsko in bojnimi sloni (njegova vojska je štela 50.000 pešcev, 9.000 konjenikov in 37 slonov) napotil iz Španije skozi Francijo proti Italiji. Da bi prišel do nje, je moral prečkati mnogo rek, gora in nenazadnje je prečkal tudi Alpe. Težko je dojeti, kako je bilo lahko v tistih časih prečkati divje pogorje po katerem še ni bilo poti saj je tu polno strmih dolin, globokih skalnatih prepadov in spolzkih travnatih pobočij. Poleg tega pa se je na ta pohod odpravil s sloni in to septembra, ko je na višinah ležal sneg.

A Hanibal je zrasel pri očetu v vojski in zato je bil vaje lakote, mraza, vročine, žeje, neprekinjenih pohodov, povrh vsega pa je bil tudi dober šahist kar kažeta njegova zvitost in premišljenost. Tako ni čudna tista zgodba , kako je prepodil Rimljane, ko so mu neke noči napadli tabor. Na rogove je volom dal navezati bakle in tako so Rimljani mislili da gredo nadnje Hanibalovi možje z baklami. Ko so jih ujeli so spoznali, da jih je Hanibal ugnal. Med prečkanjem S Italije, je prepričal Galce, da so se z njimi borili proti Rimljanom.

Rimljani so imeli preudarnega vojskovodjo z imenom Kvintus Fabius Maksimus, ki je menil, da Hanibala ni treba napasti, saj bo v tej, njemu nepoznani deželi, zagotovo naredil napako, zato so mu rekli »mečkač«. Mečkača so odstavili in na njegovo mesto postavili nekega vojskovodjo ki je rekel, da bo ukrepal hitro in učinkovito. Res so Rimljani napadli Punce, in pri tem izgubili 40.000 vojakov. Po tem porazu, pri Kanah, ki se je zgodil leta 217 pr.Kr, so Rimljani vpoklicali v vojsko celo sužnje in majhne dečke. Ta letnica je nekako začetek vojne na katero so se Punci pripravljali. Hanibal je sedaj s svojo vojsko zavzel že velik del Italije in nato prosil za dodatne čete, ki pa mu jih iz Kartagine niso mogli poslati, saj so Rimljani nadzorovali morje. Na pomoč mu je prihajal brat in mu hotel to sporočiti po slih, ki so jih Rimljani zajeli. Namesto obvestila o bratovem prihodu, je Hanibal dobil njegovo glavo. Ker ni uspel prepričati ljudi v zavzetih deželah da bi se z njimi bojevali (saj so jim bile v Rimu omogočene dobre razmere in so se zato bojevali za Rim), se je znašel sredi sovražnikov. Rimljani so se povsod upirali Puncem. Povsod kjer njihov voditelj ni bil Hanibal so zmagali.

Da bi Hanibala spravili ven iz Rima, so Rimljani napadli Kartagino. Hanibal je šel v pomoč mestu, a je bil prepozen. Kartagino so Rimljani premagali leta 202 pr.Kr. Hanibal je zbežal v Tir in od tam v Malo Azijo, da bi naščuval Makedonce in Sirijce v boj proti Rimljanom. Dosegel ni veliko, a njegovo delovanje med Azijcimi so Rimljani izrabili kot izgovor za napad in zavzetev egejskega sveta. Hanibalu je bila smrt ljubša od ujetništva, zato se je leta 190 pr. Kr. zastrupil.

Še vedno je bil v Rimu patricij imenovan Kato, ki je na koncu vsakega senata dejal »...sicer pa predlagam, da uničimo Kartagino...«, in nazadnje so Rimljani to tudi storili, a ne z lahkoto. Nekateri Punce so ubili, druge pa zajeli.

Ko so jo 146.pr.Kr zravnali z zemljo, so preorali tla kjer je nekoč stala, jo zakleli in potresli sol, da bi bila tla za večno ostala neplodna. Tako je Rim postal najmočnejše mesto.

ČAS : 218 – 201 pr.Kr

PROSTOR : Italija in Kartagina

VZROK : Italijanska želja po Španiji

POSLEDICE : Vojna med Punci in Rimljani

Literatura:

- Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce; Ernst H. Gombrich, DZS in založba Grad, Ljubljana, 1995
- Zgodovina 1 – Učbenik za prvi letnik gimnazije; V.Brodnik, R.A.Jernejčič, Z.Radonjič, T.Urankar-Dornik, DZS, Ljubljana, 1999
- Zgodovina človeštva; Hendrik Willem van Loon, Mladinska knjiga, 1965